

15. 12. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prodloužení termínu plnění u smluv na veřejné zakázky

V souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 a následně s válkou na Ukrajině nabylo na významu téma možnosti změny závazků ze smluv na veřejné zakázky. Tyto události měly podstatné dopady do smluvních vztahů spojené např. s nedostatkem a zvýšenými cenami materiálu, nedostatkem pracovních sil či zvýšenými náklady na energie. Toto vyvolává v právních vztazích určitou potřebu změny, a to např. z hlediska ceny, ale i z hlediska termínů.

Při řešení problematiky změn závazků ze smluv na veřejné zakázky je třeba vycházet zejména z § 222 zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění ("**ZZVZ**"). Toto ustanovení obecně zakazuje zadavateli umožnit podstatnou změnu těchto závazků. Zároveň jsou zde vymezeny podmínky, na základě kterých posuzujeme, zda jde o změnu podstatnou nebo změnu nepodstatnou, a tedy přípustnou.

Při výkladu § 222 ZZVZ je však nutné vycházet rovněž z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ("**ÚOHS**") a správních soudů. V souvislosti se zmíněnými událostmi byl výklad upřesněn také metodickými stanovisky zveřejněnými Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.[\[1\]](#) Ta mimo jiné potvrzují, že i v případě těchto celospolečenských změn je nutné při provádění změn závazků ze smluv na veřejné zakázky trvat na podmínkách stanovených ZZVZ.

V aplikační praxi jsou lépe uchopitelné změny kvantitativní, které lze finančně vyjádřit. V úvahu však přichází i změny kvalitativního charakteru, jako např. prodloužení termínu plnění nebo změna platebních podmínek. Níže vymezujeme podmínky, za kterých jsou tyto kvalitativní změny přípustné, a to zejména s důrazem na zmíněné prodloužení termínu plnění.

Vyhrazená změna závazku (§ 222 odst. 2 ZZVZ)

Jako primární možnost, jak lze provést prodloužení termínu plnění, uvádíme vyhrazené změny závazku podle § 222 odst. 2 ve spojení s § 100 odst. 1 ZZVZ. Podmínky takto vyhrazené změny musí být v zadávací dokumentaci jednoznačně vymezeny a změna nesmí měnit celkovou povahu veřejné zakázky.[\[2\]](#)

V praxi lze tento postup považovat za nejvhodnější řešení pro změny závazků ze smluv na veřejné zakázky. V případě absence vyhrazených změn v zadávací dokumentaci však lze připustit tyto změny rovněž na základě níže uvedené zákonné úpravy.

Podstatné a nepodstatné změny závazku (§ 222 odst. 3)

Nemáme-li vyhrazenou změnu závazku, musíme nejprve poměřovat změny závazku § 222 odst. 3, který vymezuje tři základní případy podstatné změny. Podstatnou změnou je taková změna, která by (i) ovlivnila účast jiných dodavatelů nebo výběr dodavatelů v původním zadávacím řízení, (ii) změnila ekonomickou rovnováhu závazku ve prospěch vybraného dodavatele, nebo (iii) vedla k významnému rozšíření rozsahu plnění.[\[3\]](#) Je-li splněna kterákoli z těchto tří podmínek, jedná se o podstatnou změnu.

A *contrario* lze dovést, že není-li splněna ani jedna z uvedených podmínek, jedná se o změnu nepodstatnou. Při provádění změny je toto nutné posoudit v každém konkrétním případě. V praxi však zpravidla prodloužení termínu plnění bude představovat podstatnou změnu, a to zejména podle § 222 odst. 3 písm. a) a b). Ve většině případů tedy bude těžké odůvodnit nepodstatnost změny tímto ustanovením.

Pro případy, kdy je splněna alespoň jedna ze zmíněných podmínek, je tedy nutné posoudit, zda je možné nepodstatnost změny dovést na základě některé ze zákonem stanovených výjimek, které uvádíme dále.

Změna *de minimis* (§ 222 odst. 4 ZZVZ)

Změny *de minimis* podle § 222 odst. 4 ZZVZ lze v souladu s rozhodovací praxí ÚOHS použít jen na změny kvantitativní, které lze vyjádřit v penězích, jelikož jinou hodnotu není možné porovnat se stanoveným finančním limitem pro nadlimitní veřejnou zakázku. Toto ustanovení tedy nelze použít v případě, kdy změnou závazku je pouze samostatné prodloužení termínu plnění.[\[4\]](#)

V praxi se však stává, že změny rozsahu plnění, které jsou zadavatelem odůvodněny jako změny *de minimis* přináší současně nutné prodloužení termínu plnění. V takovém případě je přípustné posoudit prodloužení termínu plnění jako nepodstatnou změnu podle tohoto ustanovení. To však pouze za předpokladu, že je prodloužení akcesorické a přiměřené k provedeným změnám.[\[5\]](#)

Dodatečné plnění nebo změna na základě nepředvídané okolnosti (§ 222 odst. 5 a 6 ZZVZ)

Prodloužení termínu plnění je obecně přípustné za podmínek § 222 odst. 5 i 6 ZZVZ, tedy v případech dodatečných plnění nebo změn vyvolaných v důsledku nepředvídané změny okolností. Takto lze posoudit prodloužení akcesorické k rozšíření rozsahu plnění (obdobně jako je uvedeno výše v případě změn *de minimis*), ale i prodloužení zcela samostatné.

Kvantitativní podmínka vymezená v § 222 odst. 5 písm. c), odst. 6 písm. c) a odst. 9 je v těchto případech chápána jako splněná.[\[6\]](#) Budou-li tedy splněny ostatní podmínky vymezené těmito ustanoveními, lze posoudit prodloužení termínu plnění jako změnu nepodstatnou.[\[7\]](#)

Shrnutí

Závěrem lze konstatovat, že bez ohledu na dopady uvedených událostí platí pro účastníky zadávacího řízení podmínky kladené ZZVZ beze změn. Nejvhodnějším řešením pro provedení změn závazků ze smluv na veřejné zakázky je bezesporu institut vyhrazených změn závazku. Není-li však v zadávací dokumentaci tato výhrada obsažena, je nutné se spolehnout na možnosti stanovené zákonnou úpravou. Pro tyto případy se tedy nabízí posoudit, zda se jedná o podstatnou změnu ve smyslu § 222 odst. 3 ZZVZ. Dále se nabízí uplatnění některé z výjimek podle § 222 odst. 5 nebo 6 ZZVZ, případně akcesorické provázání s jinou, kvantitativní změnou.

JUDr. David Mašek, Ph.D.,
advokát, partner

Lukáš Kubík,
paralegal

Mašek & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1

Tel.: +420 226 886 271

e-mail: office@masekpartners.cz

[1] Uvedená stanoviska jsou dostupná >>> [zde](#) [cit. 2022-11-24].

[2] Viz § 100 odst. 1 ZZVZ.

[3] Podrobněji viz § 222 odst. 3 ZZVZ.

[4] Viz rozhodnutí ÚOHS ze dne 22. května 2018, č. j. R0035/2018/VZ-14930/2018/321/ZSř.

[5] Srov. rozhodnutí ÚOHS ze dne 23. srpna 2022, č. j. S0370/2022/VZ.

[6] Podle § 222 odst. 5 písm. c) a odst. 6 písm. c) ZZVZ hodnota změny nesmí překročit 50 % původní hodnoty závazku. Odst. 9 následně stanovuje, že celkový cenový nárůst související se změnami podle odstavců 5 a 6 nepřesáhne 30 % původní hodnoty závazku.

[7] Viz rozhodnutí ÚOHS ze dne 7. ledna 2020, č. j. R0187/2019/VZ-00493/2020/321/VJu.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - BŘEZEN 2026](#)
- [Zdrojové kódy jako „pojistka“ proti vendor-lock-inu: judikatorní korekce a její meze](#)
- [Spolupráce zadavatele a developera z pohledu rozhodovací praxe ÚOHS a plánovacích smluv](#)
- [Listinné nabídky v éře elektronizace: přestupek, nebo legitimní postup?](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ÚNOR 2026](#)
- [Změna poddodavatele v průběhu zadávacího řízení](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - LEDEN 2026](#)
- [Metoda Design & Build na poli veřejných zakázek](#)
- [Požadavek zadavatele na prokazování referencí prostřednictvím staveb občanské vybavenosti](#)

[ve světle rozhodovací praxe](#)